

Kávésok Lapja

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja
Megjelenik kéthetenként

15. szám

XIX. évfolyam

Szerkesztőség:
Budapest VIII, József-kr. 38. 1/5. Tel: 130—375.

Felelős szerkesztő:
GOSZTONYI JENŐ

Kiadóhivatal:
Budapest, VIII, Rökk Szilárd u. 31. Tel: 131—400

Emlékeztető

NE FELEDKEZZÉK MEG, HOGY . . .

Augusztus 5-ig megfizetendő a III. negyedévi üzletbér első részlete.

Augusztus 6-ig megfizetendő a vigalmi adóközösségben nem lévő, nem átalányozott kávéházak vigalmi adója.

Augusztus 10-ig fizetik az adóközösség tagjai forgalmi adóátalányukat.

Augusztus 20-ig a vigalmi adóközösség tagjai tartoznak megfizetni július havi vigalmi adóátalányukat.

Augusztus 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből vont kereseti és pótdadó.

Megjelent a
Kávésipari Tájékoztató
II. kiadása.

A kávéipari mestervizsga anyaga. Kapható az ipar-
testület irodájában.

Minden vendéglátó iparosnak nélkülözhetetlen a
VENDÉGLÁTÓIPARI KORLÁTOZÁSOK
(a vendéglők, kávéházak, kávémérések (espressók),
penziók, kifőzések korszmák üzem. és árkorlátozása)
Ára: 3.50 P.

A Vendéglátóipari Korlátozások I. pótléka
(az 1942. március 6. óta megjelent újabb rendeletek.)
Ára: 3.— pengő.

A Vendéglátóipari Korlátozások II. pótléka
(tartalmazza az egységes vendéglátóipari árakat
szabályozó 14.000—1943. K. M. sz. rendeletet.)
az időközben kiadott módosításokkal és magyarázatokkal
együtt.
Ára: 4.— pengő.

A Vendéglátóipari Korlátozások és pótlékaik tanpha-
tók a testület irodájában.
Mindhárom füzet együttesen 10.— P.

Az espressó-ipar szabályozása

A Kereskedelmi és Iparkamara állásfoglalása

A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter ur az espressó ipar jogi szabályozása tárgyában kamaránkat véleményes javaslat előterjesztésére szólította fel.

A miniszter urat elhatározásában különösen az a szempont vezeti, hogy a külföldi mintákhoz hasonlóan az üzleti élet ujabban hazánkban is életre hívta a vendéglátó ipari üzemeknek egy olyan sajátos fajtáját, amelyek magukat espressóknak nevezik, holott iparjogositványuk nem erre, hanem rendszerint csak kávémérő, vagy kávémérő és kifőző iparokra szól s a melyek berendezésükben és üzletmenetükben sem a vendéglőkhöz és kávéházakhoz, sem a kávémérésekhez és kifőzőkhöz nem sorozhatók.

A kérdés megítélésénél a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter ur viszont figyelemmel kívánt lenni arra, hogy a vendéglátóipari üzemek már eddig is nem kívánatos számban tagozódást mutatnak, amely szempont az espressó ipar önálló szabályozása ellen szól.

Kamaránk e szempontoktól vezérelve törekedett a felvetett kérdés elbírálására. Elismerés illeti a tárgyalásokba bevont vendéglősök, valamint a kávéés ipartestületét, nemkülönben a kávémérők és kifőzők ipartestületét, amidőn a vendéglátó iparok üzletkörének kérdésében és az espressó ipar jogi helyzetét illetőleg egyhangu határozatban állapodott meg. Eszerint:

1. Az espressót külön iparrá minősíteni, önállóan szabályozni egyenlő lenne a vendéglátóipari üzemek eddigi tagozódottságának további kiterjesz-

Putnoki likőr, rum, pálinka, kitűnő minőség

tésével, ami a miniszteri leirat szerint sem kívánatos. De ellentmond az önálló szabályozásnak az a döntő szempontnak tekinthető körülmény, hogy Budapesten ezidő szerint mindössze 48 espressó-üzem működik, márpedig 48 budapesti iparüző érdekében, s minthogy ennek megfelelően nyilvánvalóan vidéki vonatkozásban sem számottevő az espressó-iparüzők száma, a vitatott foglalkozást önálló iparágak minősíteni akkor amidőn az iparüzők egyhangúlag a mai iparjogi minősítés változatlan fenntartását kérik, nem volna indokolt.

2. A 78.000—1923. K. M. sz. rendelet 130. §-ának 6. bekezdésében megállapított kávémérő üzletkör szerint kétségtelen, hogy az espressó üzletek a nagyváros lüktető élete által teremtett, illetőleg ahhoz idomult, a közönség kívánságának megfelelő, külföldi mintájú modern *kávémérések*

Az espressók, kávémérések és kávéházak munkaköre pedig azonos lévén — az érdekelt érdekképviseletek felfogásának is megfelelőleg — a legcélszerűbb volna a kávémérő s így közvetve az u. n. *espressó-ipar képesítéshez kötését és az 1922:XII.*

Családi sör

0,7 literes és

1,5 literes palackokban.

Magyar Polgári Sörgyártelep

székhely: Budapest, V. ker.,

NATIONAL

és egyéb ellenőrző pénztárgépek,
speciális üzeme - Karbantartás, javítás
összes kellékek, eladás, vétel,
csere.

Monhalt János műszerész
mester
Budapest, III.; Lajos-u. 107,
Telefon: 362—761.

tc. 14. §-ának 1. pontja alatt említett képesítés igazolásához és engedélyhez kötött fogadó, vendéglő és kávéházi iparokkal rokoniparrá való minősítése.

3. Ennek megfelelően espressó iparra szólóan iparjogosítványt kiadni nem lehet; az iparendedély espressó-jellegű iparüzésre is csak kávémérésre szólóan adható ki. Az u. n. espressó-üzemek részéről kifőzésre szólóan az iparendedély kiváltása szükségtelen, minthogy az espressók mai munkakörét egymagában is teljesen fedi a kávémérő jogkör.

4. A kávémérő iparnak képesítéshez kötése esetében a kávémérő iparra szólóan kiadott hatályos iparendedélyekkel kapcsolatban a szerzett jogok elismerése természetszerű.

5. A kávémérő iparnak az engedélyhez és képesítéshez kötött iparágak csoportjába való sorolása nem érinti ennek az iparnak a 78.000—1923. K. M. sz. rendelet 130. §-ában meghatározott munkakörét. Az espressó-üzemek a kávéipar jogos munkakörén túlmenően munkaköri kiterjesztést nem kérnek, de ilyenben tárgyilagosan nem is részesíthetők, s ezért a hivatkozott rendelethez utolsó bekezdésének alkalmazása, amely szerint a vendéglátó iparok módosítása a változott viszonyok esetében kielégítést nyerhet, szükségtelen.

6. Üzletének cégtábláján az espressó-üzem tulajdonos, mint kávémérő a „kávémérés” megjelölést köteles alkalmazni. E tekintetben a 78.000—1923. K. M. sz. rendelet 131. §-ának 2. bekezdése az irányadó.

7. A kávéméréseknek I. és II. osztályokba való sorozásával az espressók és a valódi értelemben vett kávémérések között kielégítő különbség tehető s így az espressó jellegű üzemeknek I. osztályu, az egyszerűbb jellegű kávéméréseknek II. osztályu minősítésével úgy a közellátás (tejellátás), mint az árkérdés szempontjai is könnyen és célszerűen rendezhetők.

8. Minthogy pedig a kávéházi és kávémérési iparágak munkaköre lényegében azonosnak tekinthető, az iparjogkorlási feltételek szempontjából szükséges a kávéházi és kávémérési iparágak között a javasolt rokonipari jellegre való figyelemmel különbséget tenni oly értelemben, hogy Budapest területén az 1936—1909. Kgy. sz. Fővárosi Szabályrendeletnek megfelelően kávéháznak csak az az ipari üzem minősíthető, amelynek befogadására szolgáló alapterülete legalább 150 négyzetméter, viszont a kávémérésnek (espressónak) a vendégek befoga-

Diósd

fenyves üdülő parcellázása

Főváros közvetlen közelében, gyönyörű fenyves- és gyümölcsös telkek négyszögölenként 20.—55 pengős propaganda áron. Magaslati ózondus levegő. Közlekedés: Több vonat és autóbusz. Kitűnő strand és minden más sport- és szórakozási lehetőség. Kiszállítás díjtalan.

Parcellázási iroda: Budapest, Baross-tér 17. I. 9

Telefon: 424—373.

dására alkalmas alapterülete a 150 négyzetmétert nem haladja meg. A kávé mérésben (espressóban), ellentétben a kávéházakkal, a vendégek részére szórakoztató eszközöket (zene, kártya, stb.) nyújtani semilyen formában sem szabad. Ez az egyszerű elhatárolása a kávéházi és kávé mérői iparágaknak — az érdekeltek megítélése szerint is — elegendőnek látszik.

Kérelem Tagtársainkhoz!

Bokros Lajos és dr. Pelz Béla, szakiskolánk előadói, arra kéri azon t. tagtárs urakat, akik „Vendéglátóipari Szakismertek“ c. könyvüket megtartották, de annak vételárát, P 12.— még nem utalták át, szíveskedjenek azt a könyvhöz mellékelte befizetési lapon átutalni, vagy ha elveszett, postautalványon a következő címre megküldeni: Bokros Lajos, V., Kresz Géza-u. 37-a., IV. em. 16.

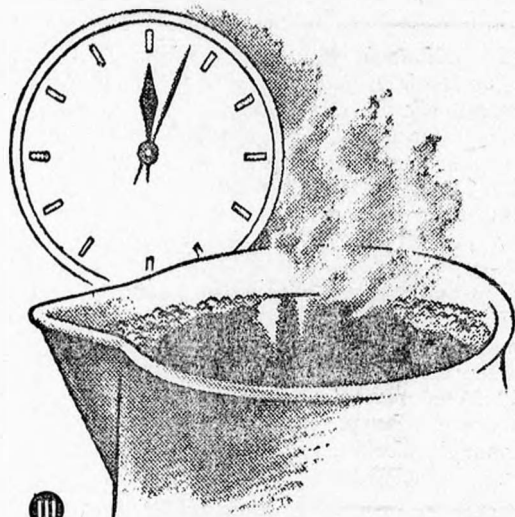
Az ipartestületi széknek kötelessége vigyázni az iparüzés tisztességére

A közellátásügyi miniszter figyelmeztető leiratot intézett az ipartestületek elnökeihez

A közellátási miniszter a közellátásra vonatkozó jogszabályok betartása céljából leiratot intézett az ipartestületek elnökeihez. A leiratban megállapítja a közellátási miniszter, hogy egyes iparosok nem tartják be lelkiismeretesen azokat a rendelkezéseket, amelyek a közszükségleti cikkek forgalmát szabályozzák és így meg nem engedett előnyökre tesznek szert iparostársaikkal szemben. Káros tevékenységükkel súlyosan veszélyeztetik az ország közellátási érdekeit is. Éppen ezért a miniszter leiratában felhívta az ipar-

Főzzük így:

- ① Egy liter hideg vízbe tegyünk 3 evőkanál Franck cikóriakávét
- ② Forraljuk körülbelül 5 percig, míg a habja teljesen el nem fő.

③ Főzés után álljon a főzet 3 percig, hogy tökéletesen leülepedhessen. De ne öntsünk hozzá hideg vizet!

Egymagában vagy tejjel keverve kitűnő!

Konyharuhák,

törülközők, lepedő felmosóruhák stb. **nem műrostos, rendkívül olcsón**

Weisz, Paulay Éde u. 58 udvarban jobbra

GERBEAUD

GERBEAUD

GERBEAUD

Gschwindt-féle

Aqua vitae és egyéb likörkülönlegességek, főzelék és gyümölcskonzervek

testületek elnökeinek figyelmét azokra a jogokra és kötelezettségekre, amelyek a jogszabályok értelmében az ipartestületi széknek megilletik.

A törvény rendelkezései értelmében az ipartestületi széknek kötelessége minden olyan esetben, amikor az ipartestület tagjai között az üzleti verseny tisztességét érintő szokás alakult ki, vagy a tagok egyike az iparüzés tisztességét sértő módon jár el, a tagot eljárásának helytelenségére felhívni, illetőleg őt az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál feljelenteni. A miniszter leiratában felkéri az ipartestület elnökét, hogy az ipartestületi szék a jövőben fokozottabb mértékben ellenőrizze azt, vajjon a testületi tagok betartják-e a fennálló rendelkezéseket. Amennyiben az ipartestületi szék figyelmeztetése nem volna elegendő, gondoskodás történik arról, hogy az ipartestületi szék bejelentése alapján a rendelkezéseket be nem tartó iparos megfelelő megtorlásban részesüljön.

Mi a legkevesebb, amit az Önt érdeklő szavatossági biztosításról tudni kell?

Mindannyian tudjuk, hogy a legmagyobb óvatosság és körültekintés mellett is fordulnak elő hibák, amik anyagi kockázat viselését jelenthetik a kávéház tulajdonosára nézve.

A kávéháztulajdonos nemcsak saját cselekményei és mulasztásai miatt szavatol, hanem kivétel nélkül őt terheli a felelősség minden egyes hibáért, melyet alkalmazottai és cselédei követnek el, egészen le a kisegítő személyzetig.

Hányféle baleset és szavatossági kötelezettség állhat elő például, ha alkalmazottai közül valamelyik étellel vagy itallal leönti a vendég ruháját; ha az asztalok és székek nem elég erősek, vagy hibásak, miáltal a vendég ruházata megsérül; ha a szőnyegek rosszul vannak kiterítve vagy rongyosak, vagy más olyasvalami áll utban, miáltal meg lehet botlani vagy el lehet esni; ha a lépcsőház és folyosók nincsenk kellőképpen kivilágítva; ha a lépcső fokai le vannak tapcsva; ha nem kellőképpen megerősített vagy felfüggesztett tárgyak leszakadnak stb., stb. Ezenfelül a kávéháztulajdonosának számolni kell azzal a körülménnyel is, hogy üzemének területén tartózkodó alkalmazottját is valamilyen okból kifolyólag baleset éri.

Mindezekért a kisebb-nagyobb balesetekért a vendéglátó-üzem tulajdonosa felelős és a károkért szavatossággal tartozik, tehát fizetnie kell. — Ez különösen a mostani árak mellett olyan rizikót jelent, amely adott esetben komoly terhet jelenthet.

Sváb - Rusznibogár irtás jótállással

Vállaljuk azemi helyiségeinek Sváb rusznibogár, egér és patkány elleni karbantartását.

Wonich féregirtó vállalat
Budapest, IV., Királyi Pál-u. 13b.
Tel: 189 585.

Ezen előre nem látható károkkal szemben úgy lehet védekezni, ha a sok veszélyt jelentő kockázatot a biztosító intézetre hárítjuk. A biztosító intézet a munkaadót a jogtalan igényekkel szemben megvédi, a jogos igényekkel szemben a biztosítási összeg erejéig kárfizetéseket visszatéríti. A polgári, mint büntető perekben ingyenes jogvédelmet nyújt, a felmerült ügyvédi költségeket megtéríti abban az arányban, ahogy a kártalanítás a biztosítási összeghez arányul. A fent elmondottak alapján egy szavatossági biztosítás feladása folytán az anyagi kockázatok viselésétől és a perekkel járó kellemetlenségektől megszabadulhat minden kávéháztulajdonos.

H I R E K

Házasság.

Singhoffer F. Pál kártyásunk, az Ujvilág kávéház tulajdonosa július 14-én Glatz Mária Anna urnóval házasságot kötött. — Örömmel gratulálunk az új párnak.

Dr. Dobsa László. †

Nagy veszteség érte a magyar ipari életet. Dr. Dobsa László, az IPOK alapításától fogva működött igazgatójának elhunytával, aki július 15-én. életének 71. évében tért örök pihenőre. — Dr. Dobsa László ötven éven át fejtett ki nagyértékű tevékenységet az ipari közélet terén. — Mély és sokoldalú tudása, ipari és szónoki képessége, fáradhatatlan munkabírása, tettel, szóval, tollal öt évtizeden át eredményesen szolgálta a magyar ipart. Dobsa László iparunknak is megértő jó barátja volt, aki meleg szeretettel állott a vendéglátó ipar mellé. — F. é. július 17-én temették a székesfőváros által adományozott diszinhelyre, a kerepesi temetőben, óriási részvét mellett. — Ipartestületünk kegyelettel őrzi emlékezetét!

A legujabb étel- és italárjegyzékek és a legkisebb munkabérek feltüntetése táblázatok, melyek kifüggesztése minden üzemben kötelező, kaphatók az Ipartestület irodájában.

LÉGOLTALMI

ügyekben szakanácsot ad, Légoltalmi terv-ét, vagy Készült-ségi riadóterv-ét elkészíti, a Budapesti Kávésipartestület légo szakértője. —

Lakás: Budapest, XI., Kanizsai-u. 28.

Kempelen Géza.

Telefon: 130—765.

Billiárdasztal, kertibutor

kártyaasztal szék, asztal, alpakka üvegáru stb

Fried, Király u. 44.

Kölcsönzés!

Kölcsönzés

Dietsl palackborok

Jómegejelenésű, 43 éves, rk. vallású

mestervizsgázott

(jelenleg is vezető állásban) úgy a kávéházi, mint a vendég-lői szakmában nagy gyakorlattal rendelkező, reprezentációs kalkulációs, irodai munkakörben, beszerzésekben jártas szakember elhelyezkedne csak a fővárosban. Szíves megkereséseket levélben a kiadóhivatal útján kérek „Szakember” jelígre.

A hivatalos lapban nem közölt rendeletnek hatálya. Az uzorabíróóság bűnösnek mondta ki a vádlottat az 1920. évi XV. tc. 1. §. 1. bek. 1. pontjába ütköző, az 1920. évi XXVI. tc. 8. §-a szerint minősülő üzletszerűen elkövetett árdrágító visszaélés büntetésében, mert Budapesten, 1941. június végén hentes és mészárosüzletében az ítéletben felsorolt különböző borjuszűrészeket a 3271—1940. A. K. számú rendeletben megszabott árak helyett magasbb áron árusította (ártullépés.) A kir. ítélőtábla az uzorabíróóságot új határozat hozatalára utasította. Indokok:

Az uzorabíróóság ítéletében feltüntetett 3271—1940. A. K. számú rendelet — amely a székesfőváros területére a borjuszűrészekre nézve is fogyasztási ármegeállítást tartalmaz — a hivatalos lapban nem jelent meg és így nem tekinthető a törvénnyel egyenlő erejű rendeletnek.

Ez a rendelet tehát csak az irányarat megeállító, de nem maximális árat megeállító rendelet. A kir. ítélőtábla által követett gyakorlat szerint abban az esetben, ha csak irányárak vannak megeállítva, akkor nem az idézett törvény 1. §. 1. pontjába ütköző ártullépés, hanem az 1. §. 2. pontjába ütköző áruzsora forog fenn.

Ebből kifolyólag az lett volna vizsgálendő, hogy a vádlott által követelt borjuszűrészek — a beszerzési, előállítási s egyéb költségekre való tekintettel — méltányos hasznot meghaladó nyereséget foglalnak-e magukban.

Az uzorabíróóság ítélete azonban nem tartalmaz ténymegeállítást arra nézve, hogy a bűncselekmény helyén és a vádbeli időben mennyi volt a borjuszűrészes beszerzési ára, továbbá tekintettel az előállítás vagy termelési — illetőleg a beszerzési s egyéb költségekre — valamint az összes egyéb körülményekre, mennyi volt a megegedett felszámítható haszon.

Ilyen tényállás hiányában a kir. ítélőtábla nincs abban a helyzetben, hogy a bejelentett semmisségi panaszokat felülvizsgálja és az eldöntendő jogi kérdésben állást foglaljon. (B. X. 9385—1941. — Tokay — 1941. nov. 25.)

Minden időben

Planta!

Hungária borpince

hordós és palack fajborai kiválóak
iroda: BUDAPEST, V., ZRINYI-U. 7.
Telefon: 181-214

Vendéglősök. kávéháztulajdonosok. Terraszai kivilágítására vegyék a m. kir. Honvédelmi Miniszter 104.737/Eln. 35—941. sz. rend. eng. szabadalmazott

„B O M B A” LÉGOLTALMI IRÁNYFÉNYBURÁT

Ára: drb-ként 3.50 P. Kapható: Gerő Sándor, műszaki nagyk.-nél, Bpest, VI., Ó-u. 21.

Tel.: 315-172.

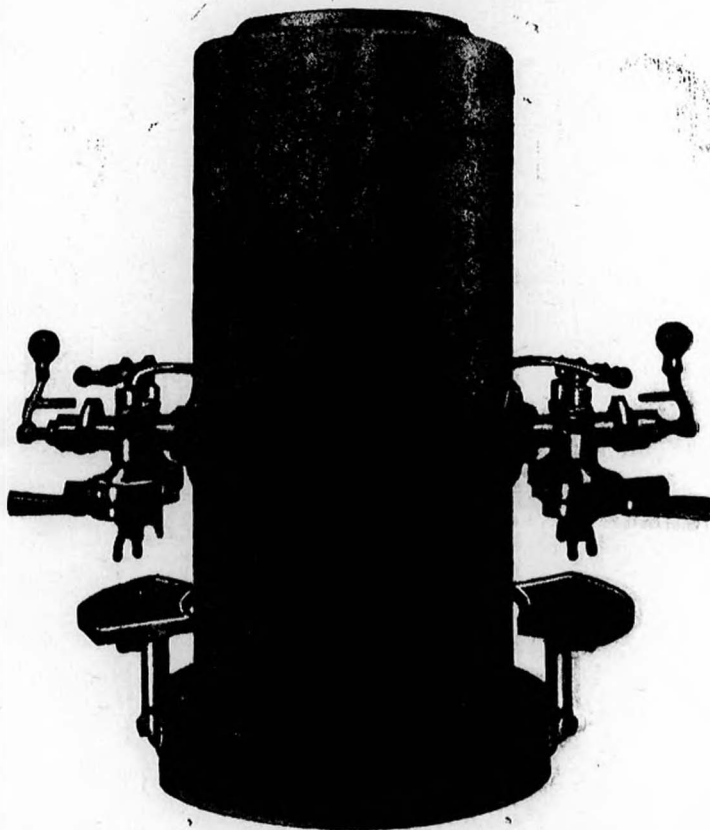
A legkisebb mérvű árdrágítás sem enyhe bűncselekmény. Az uzorabíróóság bűnösségét megeállító ítélete ellen csak a közvádító és csak a büntetés kiszabása és annak mértékémiatt jelentett be semmisségi panaszt. A kir. ítélőtábla a per-orvoslat alapján mellőzte a Btk. 92. §-ának alkalmazását és a vádlott büntetését pénzbüntetés helyett fogházbüntetésben állapította meg, a következő indokolással:

A kir. ítélőtábla mellőzte az első bíróság ítéletében azt az enyhítő körülményt, hogy a cselekmény csekély anyagi jelntőségű, mert a mostani súlyos időkben, amikor az árdrágító bűncselekmények igen nagy mértékben vannak elterjedve, a legkisebb mérvű árdrágítás sem szolgálhat a bűncselekmény enyhítésére alapul.

A szórakoztatóüzemben alkalmazott asztalossegéd — tekintettel arra, hogy munkaadója az asztalosipari munkát

OLASZ ESPRESSO

kávéfőzők és darálók

Simon Károly cégnél

Budapest, VI., Csengery-u. 82. Tel.: 127-913 és 223-087

csak munkaegyesítés jogán vagy házilagos munka címén végezheti, s így asztalosiparban alkalmazott munkavállalónak tekinteni nem lehet — nem tartozik az asztalosipari béreket szabályozó munkabérhatarozat hatálya alá. (27. Pf. 7945—1942.)

A gyermeknevelési pótlék annak a munkavállalónak jár a 7310—1942. M. E. sz. rendelet végrehajtása során, aki katonai szolgálatra való bevonulását közvetlen megelőzően legalább három hónapra beegység vagy önhibáján kívüli munkanékültség címén kapta a gyermeknevelési pótlékot. (1339—1943. OIBCs.)

Kartársak!!

A Putnoki likörgyár „Gyomorbarát” elnevezéssel hazai gyógynövényekből párlás útján előállított kellemes zamatú keserűlikőr különlegességet hozott forgalomba. Ajánljuk kartársainknak, tegyenek próbarendelést, hogy meggyőződjenek az áru kitűnő minőségéről. A gyár telefonszáma: 189—733 és 185—365.

FONTOS FIGYELMEZTETÉS!

Saját érdekében kérjük a vendéglős (kávés) kartársakat, hogy valódi GESSLER ALTVATER helyett más gyártmányú Altvatert, sem az öreg Altvater fejjel ellátott Gessler üvegből, sem más üvegből ne adjanak és erre személyzetüket is utasítsák.

Kartársaink figyelmébe ajánljuk Weiss János uverbászi likőr- és rumgyáros bor- és szesznagykereskedőnek a Nemzetközi Vásáron kiállított és elsőrendűnek elismert Mocca-crém, Kupicás borát, likőreit, Brandyját, Borait, pálinkáit és rumfajtáit. Tel.: Uverbász: 58. és 78. sz.

A Zwack likörgyár elsőrangú likörjén és Unicumján kívül kitűnő minőségű Gin-t, whisky-t és Wodkát is gyárt.

Alexanderwerk

DAGASZTÓ- ÉS HABVERŐGÉPEK
BURGONYAHÁMOZÓGÉPEK
BEÉPÍTETT MOTORRAL.
KONYHA- ÉS CUKRÁSBARI GÉPEK

MÁGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELETE

ERDŐSS PÁL ÉS TÁRSAI

BUDAPEST, IX. MESTER-UTCA 57.

TELEFON: 342-946

Csakis PIATNIK KÁRTYÁT!

Uj telefon: 426—117.

SIDOL

vegyitermékek gyára R.-T.
Budapest, XIV. Cserei-u. 14.
Telefon: 2-966-86, 2-968-94

MEZŐGYÁNI PEZSGÓGYÁR

VI., Almássy utca 3. Telefon 423-594. — CASINO — FOR-YOU

Berkovits

papírárugyár kávéházi, éttermi és cukrászati kellékek

Budapest, VII. Sip utca 4.

Telefon: 223—891.

Ifj. Grünwald Mór

Ferenc József rakpart 6.

Telefon: 183-439. — Üveg és porcellán

NAGY IGNÁC

pincefelszerelési
cikkek raktára

BUDAPEST, VII., KÁROLY KÖRUT 9.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát, u. m.: borszivattyúk, szűrőgépek, palackok, parafadugók, címkek stb.

Telefon: 423-329, 423-363.

Előfizetési díj:

Ipartestületi tagok részére tagsági díj fejében, előfizetőknek egész évre 30.— pengő.

Szerkesztésért és kiadásért felel:

Meggyes István,

Nyomta: Hoffmann és Társa könyvnyomdája
Budapest, VII., Kazinczy-utca 5.

Kristály ásványos forrásvíz csak Szent Lukács védjeggyel eredeti